

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Програма
навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНА ЛОГІСТИКА»**

для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання

Укладачі: к.е.н., доц. Письмак В.О.

Відповідальний за випуск:
д.е.н., проф.

Ястремська О.М.

Харків. Вид. ХНЕУ, 2018

Вступ

Сучасний ринок потребує постійного пошуку найбільш ефективних технологій організації і управління діяльністю підприємства, тому набуває значимості визначення сутності й змісту логістики, що виходить із системних уявлень нового рівню її розвитку як самостійної навчальної дисципліни, уможливлення залучення у її сферу комплексу знань щодо сутності системного підходу до вирішення проблем ефективного управління потоковими процесами, набуття відповідних навичок із встановлення і підтримки умов сумісності завдань логістики із загальними завданнями менеджменту підприємства.

Дана дисципліна є однією із завершальних у циклі навчальних дисциплін по менеджменту, яка, у свою чергу, формує теоретичну основу сукупності знань і вмінь фахівця в галузі менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Метою викладання дисципліни «Міжнародна логістика» є надання майбутнім фахівцям теоретичних знань та практичних рекомендацій у галузі логістичного управління, методів, засобів формування логістичних систем, транспортного забезпечення міжнародного бізнесу та тенденцій його розвитку.

Основними завданнями студентів при вивченні навчальної дисципліни є:

- формування знань про методи логістичного управління;
- втілення системного бачення на логістичну складову процесів глобалізації;
- виявлення особливостей транспортного забезпечення міжнародних відносин;
- набуття практичних навиків роботи митних брокерів;
- визначення стратегічних напрямів розвитку міжнародних логістичних систем.

В результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- методологічні аспекти логістичного управління та сфери його застосування;
- особливості глобальної конкуренції та принципи розвитку

міжнародної логістики у вільних економічних зонах;

- техніко-економічні особливості окремих видів транспорту, показники якості міжнародних вантажних перевезень та умови доставки товарів у договорах купівлі-продажу.

Вміти:

- визначати логістичні функції міжнародних посередників;
- оцінювати переваги транснаціональних компаній у міжнародному бізнесі;
- самостійно вибирати оптимальний рівень обслуговування в логістичних системах;
- характеризувати вплив базисних умов поставок на організацію транспортування вантажів.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох класичних навчальних модулів.

У результаті засвоєння навчального матеріалу студент повинен:

Знати:

- умови застосування та розвитку логістики, методи та інструменти логістичного управління та сфери його застосування;
- стратегічні принципи планування логістики постачань, функції виробничої логістики, організацію логістичного управління виробництвом та розподілом;
- фактори, що визначають глобалізацію бізнесу, особливості глобальної конкуренції, експортно-імпортні операції у міжнародній логістиці;
- переваги та особливості транснаціональних компаній та розвиток міжнародної логістики у вільних економічних зонах;
- сутність міжнародних перевезень та значення транспортного фактору у зовнішньоекономічних відносинах країн;
- принципи логістичної концепції міжнародної доставки вантажів.
- правові засади і норми відповідальності митних брокерів, експедиторів та клієнтів;
- критерії безпеки логістичних систем при зовнішньоекономічній діяльності;
- форми та методи логістичного контролю суб'єктів міжнародної логістичної діяльності.

Вміти:

- користуватися інформацією про стратегічні зміни передбачуваного, частково-передбачуваного, планового характеру;
- визначати слабкі та сильні сторони підприємства, загрози та можливості у конкурентній боротьбі;
- обирати та корегувати стратегії розвитку підприємства відповідно до стратегічної ситуації та стратегічного бачення майбутнього стану фірми.
- правові засади і норми відповідальності митних брокерів, експедиторів та клієнтів;
- критерії безпеки логістичних систем при зовнішньоекономічній діяльності;
- форми та методи логістичного контролю суб'єктів міжнародної логістичної діяльності.
- здійснювати оформлення експедиторських та страхових документів;
- самостійно впроваджувати системні заходи по забезпеченню безпеки глобальних логістичних систем;
- користуватися можливостями логістичних інформаційних систем для контролю та захисту логістичної діяльності.

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)				
		Усього	Лекції	Практ.	СРС	Інд.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль №1 «Роль логістики в умовах глобалізованого бізнесу»						
1.1	Роль логістичних систем в міжнародних економічних відносинах	16	4	2	10	-

1.2	Особливості побудови міжнародних логістичних систем транснаціональними компаніями	18	4	4	10	-
1.3	Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних зв'язків	20	4	4	12	-
1.4	Модульна контрольна робота №1	3	-	2	1	-
Усього за модулем №1		57	12	12	33	-
Модуль № 2 «Правове та інформаційне забезпечення міжнародної логістики»						
2.1	Правова база глобальних логістичних систем	16	4	2	10	-
2.2	Безпека та охорона у глобальних ланцюгах постачань	24	4	4	16	-
2.3	Виконання домашнього завдання	8	-	-	8	-
2.4	Модульна контрольна робота №2	3	-	2	1	-
Усього за модулем №2		51	8	8	35	-
Усього за навчальною дисципліною		108	20	20	68	-

2.2. Проектування дидактичного процесу з видів навчальних занять

2.2.1. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Лекції	СРС

1	2	3	4
Модуль №1 " Роль логістики в умовах глобалізованого бізнесу "			
1.1	Глобалізація бізнесу як фактор підвищення конкурентоздатності. Фактори, що визначають глобалізацію бізнесу. Рушійні сили глобалізації в логістиці. Особливості глобальної конкуренції. Бар'єри у глобальному логістичному менеджменті.	2	4
1.2	Поняття міжнародної логістичної системи. Класифікація логістичних систем. Посередники в міжнародній логістиці. Причини використання посередників у глобальних логістичних системах. Логістичні функції міжнародних посередників. Експортно-імпортні операції в міжнародній логістиці.	2	4
1.3	Об'єкти впровадження міжнародних логістичних систем. Види міжнародних логістичних систем. Особливості організації та діяльності транснаціональних компаній. Переваги транснаціональних компаній в міжнародному бізнесі	2	2
1.4	Підходи до побудови логістичних систем транснаціональними компаніями. Фінансово-промислові групи. Розвиток міжнародної логістики у вільних економічних зонах. Критерії оцінки ефективності міжнародних логістичних систем. Архітектура глобальної логістичної сітки.	2	2
1.5	Роль транспорту у зовнішньоекономічних зв'язках. Показники якості міжнародних перевезень. Класифікація та зміст транспортних операцій. Умови доставки товарів у договорах купівлі-продажу. Вплив умови поставки на організацію транспортування вантажів.	2	4

1.6	Організація та управління міжнародної доставки вантажів в Україні. Міжнародні транспортні коридори в транспортному забезпеченні зовнішньоекономічних зв'язків. Вантажні транспортні центри в логістичних системах. Проблеми і перспективи транспортного забезпечення зовнішньоекономічних зв'язків України.	2	2
Усього за модулем №1		12	18
Модуль № 2 «Правове та інформаційне забезпечення міжнародної логістики»			
2.1	Правове регулювання діяльності митного брокера. Оформлення транспортних документів. Порядок оформлення експедиторських документів.	2	4
2.2	Відповідальність експедитора та клієнта. Претензії та рекламації до експедитора. Страхування вантажів.	2	2
2.3	Управління ризиками в логістиці. Критерій безпеки в інтегрованій логістиці. Федеральні та корпоративні системи логістичного контролю за поставками ресурсів.	2	4
2.4	Логістичні інформаційні системи, що дозволяють підвищити безпеку логістичних процесів.	2	4
Усього за модулем №2		8	14
Усього за навчальною дисципліною		20	32

2.2.2. Практичні заняття, їх тематика та обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)
--------	------------	--------------------------------

		Практ. занятт я	СРС
1	2	3	4
Модуль №1 " Роль логістики в умовах глобалізованого бізнесу "			
1.1	Глобалізація бізнесу як фактор підвищення конкурентоздатності. Фактори, що визначають глобалізацію бізнесу. Рушійні сили глобалізації в логістиці. Особливості глобальної конкуренції. Бар'єри у глобальному логістичному менеджменті. Поняття міжнародної логістичної системи. Класифікація логістичних систем. Посередники в міжнародній логістиці. Причини використання посередників у глобальних логістичних системах. Логістичні функції міжнародних посередників. Експортно-імпорتنі операції в міжнародній логістиці	2	2
1.2	Об'єкти впровадження міжнародних логістичних систем. Види міжнародних логістичних систем. Особливості організації та діяльності транснаціональних компаній. Переваги транснаціональних компаній в міжнародному бізнесі	2	3
1.3	Підходи до побудови логістичних систем транснаціональними компаніями. Фінансово-промислові групи. Розвиток міжнародної логістики у вільних економічних зонах. Критерії оцінки ефективності міжнародних логістичних систем. Архітектура глобальної логістичної сітки.	2	3
1.4	Роль транспорту у зовнішньоекономічних зв'язках. Показники якості міжнародних перевезень. Класифікація та зміст транспортних операцій. Умови доставки товарів у договорах купівлі-продажу. Вплив умови поставки на організацію транспортування вантажів.	2	3

1.5	Організація та управління міжнародної доставки вантажів в Україні. Міжнародні транспортні коридори в транспортному забезпеченні зовнішньоекономічних зв'язків. Вантажні транспортні центри в логістичних системах. Проблеми і перспективи транспортного забезпечення зовнішньоекономічних зв'язків України.	2	3
1.6	Модульна контрольна робота №1	2	1
Усього за модулем №1		12	15
Модуль № 2 «Правове та інформаційне забезпечення міжнародної логістики»			
2.1	Правове регулювання діяльності митного брокера. Оформлення транспортних документів. Порядок оформлення експедиторських документів. Відповідальність експедитора та клієнта. Претензії та рекламації до експедитора. Страхування вантажів.	2	4
2.2	Управління ризиками в логістиці. Критерій безпеки в інтегрованій логістиці. Федеральні та корпоративні системи логістичного контролю за поставками ресурсів.	2	4
2.3	Логістичні інформаційні системи, що дозволяють підвищити безпеку логістичних процесів	2	4
2.4	Модульна контрольна робота №2	2	1
Усього за модулем №2		8	13
Усього за навчальною дисципліною		20	28

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Список рекомендованих джерел

Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Гаджинский А.М. Основы логистики. – М.: ИРУ Маркетинг, 1996. – 387 с.

3.1.2. Назаренко В.М. Международная деятельность по совершенствованию транспортного обеспечения внешнеэкономических связей. – М.: МГИМО, 1996. – 274 с.

3.1.3. Джеймс Р.Сток, Дуглас М. Ламберт «Стратегическое управление логистикой» /Под редакцией В.И. Сергеева. Перевод с 4-го англ. изд. – М.:ИНФРА-М, 2005, XXXII, - 797 с.

3.1.4. Назаренко В.М., Назаренко К.С. Транспортное обеспечение внешнеэкономической деятельности. – М.: Центр экономики и маркетинга, 2000. – 512 с.

3.1.5. Неруш Ю.М. Коммерческая логистика. – М.: «Банки и биржи», изд. Объединение ЮНИТИ, 1997. – 272 с.

3.1.6. Плоткин Б.К. Введение в коммерцию и коммерческую логистику: Учебное пособие. – СПб: Издательство СПбУЭФ, 1996. – 171 с.

3.1.7. Сергеев В.И., Кизим А.А., Эльяшевич П.А. Глобальные логистические системы: Учебное пособие – СПб: Изд. Дом «Бизнес-пресса», 2001. – 240 с.

3.1.8. Основи митної справи в Україні: Навч. посіб. / За ред. П.В.Пашка. – К.: Знання, 2004. – 732 с. – (Митна справа в Україні).

3.1.9. Порядок заповнення вантажної митної декларації / За ред. П.В. Пашка. - К.: Знання, 2005. - 399 с. - (Митна справа в Україні).

Додаткові рекомендовані джерела

3.1.10. Моисеева Н.К. Международный маркетинг. Учебное пособие. – М.: Центр экономики и маркетинга, 1998. – 320 с.

3.1.11. Новиков О.А., Нос В.А. Логистика: учебное пособие. – СПб: СЗПИ, 1996. – 112 с.

3.1.12. Єдина транспортна система: Навчальний посібник / Ю.В.Соболев, В.Л.Дикань, О.Г.Дейнека, І.М.Писаревський, Л.О.Поздьянкова. – Х.: ООО «Олант», 2002. – 288с.

3.1.13. Рынок и логистика/Под ред. Гордона М.Р. М.: Экономика, 1993.- 143 с.

3.1.14. Современная логистика. 7-е издание: Пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2002. – 624 с.

3.1.15. Таможенное оформление морских грузов / О.М. Ганжин, В.Г. Деркач, П.В. Пашко / Под ред. Н.Н. Каленского, П.В. Пашко. — К.: О-во “Знання” КОО, 2003. — 195 с. — (Митна справа в Україні).

3.1.16. Милославская С.В., Плужников К.И. Мультимодальные та интермодальные перевозки: Учеб.пособие. — М.: Рос.Консульт, 2001. — 368 с.

3.1.17. Смирнов І.Г. Логістика: просторово-територіальний вимір. — К.: ВГЛ Обрії, 2004. — 335 с.